

İHRACATTA HEDEFİMİZ KOVİD-19'DAN BÜYÜK

İhracat nisanda %41 düşerek 9 milyar dolar oldu. İhracattaki kaybın hızla telafi edileceğini belirten TİM Başkanı Gülle "İhracat hedefimiz Kovid-19'dan büyük" derken, UND Başkanı Nuhoglu da mayıs rakamları için müjde verdi.

MASKEDE YENİ ÇITA 1.5 MİLYAR

TİM Başkanı Gülle "Ülke sathındaki bütün ihracatçı birliklerimizle giriştiğimiz 1 milyon maske üretimini bugün 15 milyonun üzerinde bir kapasiteye ulaştırmayı başardık. Ancak bunu da yeterli görmüyoruz. Üretim kapasitemizi artık günde 50 milyon, aylık bazda 1.5 milyar seviyelerine çekebilme hedefimize yakınız" dedi.

İMALATTA 11 YILIN EN YÜKSEK DÜŞÜŞÜ

İSTANBUL Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI nisan ayı verileri Kovid-19 salgınının Türk imalat sektörünün tamamını güçlü şekilde etkilediğini gösterdi. Takip edilen sektörlerin tamamında faaliyet koşulları Haziran 2019 tarihinden bu yana ilk kez yavaşladı. Eşik değer olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret etti-

ği anket sonuçlarına göre, martta 48.1 olarak ölçülen PMI nisanda 33.4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Koronavirüs salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, 2008 yılındaki küresel finansal krizden beri en yüksek oranda gerçekleşti.

KORONAVİRÜS nedeniyle tüm dünyada ekonomik aktivitenin sert bir şekilde yavaşladığı nisan ayında Türkiye'nin ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 41.38 düşüşle 8.99 milyar dolar oldu. Nisanda ithalat ise yüzde 28.31 azalarak 12.96 milyar dolar olarak gerçekleşti. Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) açıkladığı verilere göre son 12 aylık ihracat ise yüzde 3.7 düşüşle 172 milyar 706 milyon dolara ulaştı. Nisanda en fazla ihracat yapan sektör ise 1.3 milyar dolarlı kimyevi maddeler oldu.

TELAFI EDİLECEK

Açıklanan rakamlar ihracatçının ne kimyasını ne de moralini bozdu. TİM Başkanı İsmail Gülle, "Gün umutsuzluk günü değil, yarınlarıdaki fırsatlara hazırlanma gündür. Kovid-19 sürecinde duralan uluslararası ticaretin etkilerini, ihracatta yaşanan kaybı telafi edecek başlıkları ve süreç sonunda oluşacak yeni dünya düzeninde daha güçlü bir şekilde yer almak için eylem planlarını devreye aldık. Unutulmuyalım ki, ihracat hedeflerimiz Kovid-19'dan büyük. Karar-

lı yürüyüşümüz sürecektir" dedi. Gülle ihracat rakamları, nisan ayında düşüşe işaret etse de bu rakamların altında nice kahramanlıklar olduğunu belirtti. Gülle nisanda 919 firmanın ihracat ailesine katıldığını da söyledi. Bu arada Uluslararası Nakliyeciler Derneği Başkanı Çetin Nuhoglu, "İhracat için moral bozmaya gerek yok. Batı kapılarında yapılan son 5 günlük araç çıkışları bir önceki 5 güne göre yüzde 65 artarak 1.160 oldu" dedi. Nuhoglu, böylece geçen yılki rakamlarla aynı seviyeye ulaşıldığını belirterek ihracattaki kaybın hızla telafi edileceğini söyledi.

En fazla ihracat yapılan ilk 10 ülke

Ülke (Bin \$)	Nisan ihracatı	Değişim (%)
Almanya ...	799.520.....	-34.6
ABD	595.665.....	-20.7
Irak	461.289.....	-29.2
İtalya	379.403	-50.9
İngiltere	340.374	-58.4
İspanya	290.087	-57.6
Hollanda ...	264.924	-24.4
İsrail	241.267	-32.9
Fransa	226.247	-66.9
Çin	213.297	-2.3

PMI endeksleri nisanda geriledi

ISO Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını ve salgının yayılmasına yönelik tedbirlerle nisanda 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, tablonun sokağa çıkma kısıtlamasının sonucu olduğunu belirtti. **5'te**

İmalat sanayi 11 yılın dibinde

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI anketinin nisan ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 48,1 olarak ölçülen PMI Kovid-19'un etkisiyle nisan'da 33,4'e geriledi. Kovid-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, 2008'deki küresel finansal krizden beri en yüksek oranda gerçekleşti. Nisan'da imalatçıların yaygın bir şekilde üretime ara verdikleri görülürken, bu durum hem üretim hem de yeni siparişlerde ciddi yavaşlamaya yol açtı. Her iki göstergede de anketin başladığı Haziran 2005'ten beri en belirgin ivme kaybı gözlemlendi. Toplam yeni siparişlerdeki azalmanın yanı sıra salgının küresel ölçekte tüm pazarları etkilemesi sonucu firmaların yeni ihracat siparişlerinde de sert yavaşlama kaydedildi. Yeni siparişlerdeki yetersizlik, firmaların son 4 ayda ilk kez istihdam düzeyini azaltmalarına yol açtı. Söz konusu düşüş ise son 11 yılın en yüksek oranında gerçekleşti. Nisan'da satın alma faaliyetleri azalırken, bu durum girdi stoklarındaki düşüşün hızlanmasına katkıda bulundu. Anket katılımcıları, bazı tedarikçilerin üretime ara verdiğini, ayrıca girdi temini ve lojistikte sorunlar yaşandığını belirtti. Bunlara bağlı olarak, girdilerin teslimat sürelerinde anket tarihinin en yüksek artışı görüldü. **İSO Türkiye** Sektörel PMI nisan ayı verileri de Kovid-19 salgınının Türk imalat sektörünün tamamını güçlü şekilde etkilediğini gösterdi. Üretimin en sert ivme kaybettiği sektör, anket tarihindeki en yüksek oranlı gerilemenin gerçekleştiği giyim ve deri ürünleri oldu. Tekstil ile elektrikli ve elektronik ürünler sektörlerinde de belirgin hız kaybı yaşandı. Üretimdeki en düşük oranlı yavaşlama ise gıda ürünleri sektöründe görüldü.

İmalatta, krizden bu yana en sert düşüş

İSTANBUL Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) nisan ayında 33.4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Kovid-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, küresel finansal krizden beri en yüksek orana erişti.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm endekslerin sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 48.1 olarak ölçülen PMI nisanda çok sert düştü. Nisanda imalatçıların yaygın bir şekilde üretime ara verdikleri görülürken, bu durum hem üretim hem de yeni siparişlerde ciddi yavaşlamalara yol açtı.

HAMASETİ BIRAKIN BU TABLOYA BAKIN

İktidar “bizi bölemeyecekler” gibi hamasi nutuklarla dikkatleri başka yöne çekmeye çalışsa da ekonomideki vahim tablo verilere de yansdı. Harcamalar azalsa da borçlan katlanarak artıyor

1 ENFLASYONDAKİ ARTIŞ BİR TÜRLÜ DURDURULAMIYOR

ENFLASYON nisanda da arttı. Tüketici fiyatları yüzde 12,66, yurtdışı üretici fiyatları yüzde 10,87 artarken zam şampiyonu gıda ürünleri oldu. Sarımsağa yüzde 46,2, soğana yüzde 37,5, patatese ise yüzde 31 zam geldi. Ekonomist Sönmez, “Artış masaya yatırılmalı” dedi. 10’da

2 İMALATTA SERT DARALMA, VERİLİR SON 11 YILIN DİBİNDE

BÜYÜME göstergelerinden olan Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), nisanda tarihinin en sert düşüşünü kaydederek son 11 yılın en düşük seviyesi olan 33,4’e indi. İmalat ve yeni siparişler endeksleri sırasıyla 16,9 ve 17,8’e geriledi. İhracat siparişleri de 21,2 ile adeta tepetaklak oldu. 10’da

3 ÜRETİM YOK, DIŞ TİCARET YÜZDE 41 AZALDI

İHRACATTA da büyük düşüş yaşandı. Geçen yılın nisan ayına kıyasla ihracatta yüzde 41,38’lik düşüş yaşandı. İthalatta yüzde 28,31 azalma gerçekleşti. Dış ticaret açığı ise 3,97 milyar dolar oldu. Ticaret Bakanlığı açıklamasında, dış ticaret verilerinde yaşanan düşüşte koronavirüs etkisine vurgu yapıldı. 10’da

4 HALK HARCAMIYOR AMA GİDEREK BORÇLANIYOR

YURTTAŞLARIN tüketimi azalırken banka ve kart borçları artıyor. CHP Ekonomi Bürosu’nun raporuna göre yurttaşlar salgın ortamında daha az harcadı, bankalara daha fazla borçlandı, buna karşılık bankaların kârı arttı. Yurttaşın borcu bir haftada 7,5 milyar lira artarak 637,5 milyar liraya yükseldi. 8’de

DAHA AZ HARCAYIP daha çok borçlanıyoruz

İktidarın, salgın sürecinde yaşadıkları gelir kaybını borçlanarak aşmaları için teşvik ettiği yurttaşların tüketimi azalmasına karşın borçları sürekli artıyor. Vatandaşların bankalara ve finansman şirketlerine olan tüketici kredisi ve kredi kartı borçları bir haftada 7,5 milyar lira artarak 637,5 milyar liraya yükseldi

Hüseyin ŞİMŞEK

EKONOMİK kriz sürerken salgın krizine yakalanan yurttaşlar tüketimi kısıt, ancak borçları artıyor. Yurttaşlar, 17-24 Nisan haftasında 7,5 milyar TL daha fazla borçlandı. Bankalar geçen yılın aynı dönemine göre net karını yüzde 26,4 oranında artırarak 15,8 milyar liraya kadar yükseltti.

CHP TBMM Grup Ekonomî Danışmanı Önder Doğan'ın, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ile milletvekilleri için yaptığı haftalık ekonomi değerlendirme raporunda önemli tespitlere yer verildi. Rapora göre, yurttaş salgın ortamında daha az harcadı, bankalara daha fazla borçlandı, batık krediler büyüdü, bankaların kârı arttı.

Raporda yer alan tespitler ana başlıklarla şöyle:

BATIK KREDİLER 152 MİLYAR LİRA

• Zamanında ödenmediği için takibe alınan krediler ise yılbaşından bu yana 640 milyon lira azalarak 28 Nisan itibarıyla 151,5 milyar lira oldu.

VATANDAŞ BORÇLANIYOR

• İktidarın, salgının yol açtığı ekonomik kriz nedeniyle gelir kaybına uğrayan ve bu nedenle "gelir kaybını bankalara daha çok borçlanarak aşmaları" için teşvik ettiği ve bankaların da borç vermeye zorladığı bu dönem-

de tüketici kredileri artmaya başladı.

• Vatandaşların bankalara ve finansman şirketlerine olan tüketici kredisi ve kredi kartı borçları 17-24 Nisan haftasında 7,5 milyar lira artarak 637,5 milyar liraya yükseldi. Söz konusu hafta içerisinde tüketici kredileri 7,1 milyar lira, kredi kartı borçları ise 400 milyon lira arttı.

• Tüketici kredisi ve kredi kartı borçları yıl başında bu yana ise 47 milyar lira arttı. 24 Nisan itibarıyla 637,5 milyar lira olan bu borcun 531 milyar lirası tüketici kredilerinden, 106,4 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Bu dönemde tüketici kredileri 56,5 milyar lira artarken kredi kartı borçları ise 9,5 milyar lira azaldı.

BATIK KREDİLER

Vatandaşların vadesinde geri ödemesini yapamadıkları için bankaların

takibe aldığı tüketici kredisi ve kredi kartı borcu ise yılbaşından bu yana 337 milyon lira azalarak 24 Nisan itibarıyla 20,4 milyar lira oldu.

KOBİ'LER BORCA SARILDI

• COVID 19 salgınına karşı alınan önlemler kapsamında mart ayı ortalarında önemli bir bölümü idari kararlarla kapatılan KOBİ'lerin bankalara olan kredi borçları bu yılın ilk üç aylık döneminde 47,1 milyar lira artarak 662,5 milyar liraya kadar yükseldi. Üç ayda yaşanan 47,1 milyar dolarlık artışın 21,5 milyar doları mart ayında gerçekleşti.

BANKALARIN KÂRI

• Bankacılık sektörü bu yılın ilk üç aylık döneminde net karını geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 26,4 oranında artırarak 15,8 milyar liraya kadar yükseltti.

• Sektörün bu yılın ilk üç aylık

döneminde 8,5 oranında büyüyen toplam aktifleri son bir yıllık dönemde yüzde 17,7 oranında artarak mart sonunda 4,9 trilyon lira oldu.

• Sektörün öz kaynaklarında ise bu yılın ilk üç aylık döneminde sadece yüzde 1,5 oranında artış kaydedildi. Bu bankaların öz kaynaklarının reel olarak azaldığı anlamına geliyor. Öz kaynaklarda son bir yılda ise yüzde 15,4 oranında bütüme kaydedildi.

BANKALARA ÖDEDİĞİ FAİZ

• Vatandaşların tüketici kredisi ve kredi kartı borçları nedeniyle bankalara bu yılın ilk üç aylık döneminde ödediği faiz geçen yılın aynı dönemine göre 938 milyon lira artarak 19,6 milyar liraya yükseldi.

• AKP'nin iktidarda bulunduğu dönemde (Ocak 2003- Mart 2020) vatandaşların bankalara ödediği toplam faiz ise 562,5 milyar lirayı buldu.

BAROLAR TESLİM ALINAMAZ

ADANA Baro Başkanı Veli Küçük, Avukatlık Kanunu ve seçim sistemine ilişkin değişiklik tasarısı hakkında açıklamada bulundu. Tasarının, baroların yaşanan hukuksuzluklara tepki gösterdiğinde, istilardan gündeme getirildiğini ve son günlerde Diyanet İşleri Başkanı'nın cuma hutbesinden sonra hükümet tarafından yeniden raftan indirildiğini vurgulayan Küçük, "Tasarı, temcit pilavı gibi sürekli istilardan ne yazık ki barolara karşı bir baskı unsuru olarak kullanılmaya çalışılmaktadır. Bu tasarının ve içeriğinin kabulü mümkün değildir" dedi. "Avukatlık kamu hizmetidir, tekelleştirilemez ve piyasalaştırılmaz" diyen Küçük'ün açıklamasında şu ifadeler yer aldı: Tasarıda baro yönetimlerinin görevleri sınırlanılarak sadece bir meslek örgütü haline getirme amacı vardır. Tasarının özellikle üye sayısı olarak büyük baroların etkinliğini kırmaya yönelik olduğu çok açık ve ortadadır."

'BÖYLE BİR ÇALIŞMAMIZ YOK'

Öte yandan Adalet Bakanlığı, 'Avukatlık Kanun Taslağı' başlık ve içerikte çalışmanın bulunmadığını açıkladı. Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamada, sosyal medyada 'Avukatlık Kanun Taslağı' başlıklı metnin dolandırıcılık sokulduğu belirtilerek, "Metin önceki hükümetler döneminde yapılmış eski bir çalışmadan ibaret olup 2014'te baroların ve üniversitelerin görüşlerine sunulmuştur. Takip eden süreçte bu çalışmadan vazgeçilmiştir. Adalet Bakanlığı bünyesinde halihazırda bu başlık ve içerikte bir çalışma bulunmamaktadır" denildi. ■ Haber Merkezi

PMI ENDEKSİ 11 YILIN DİBİNDE

İmalat sanayinde sert daralma

BÜYÜMENİN öncü göstergelerinden **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi), nisan ayında endeks tarihinin en sert düşüşünü kaydederek son 11 yılın en düşük seviyesi olan 33,4'e indi. Bu durum, imalat sanayinde sert bir daralma yaşandığını ortaya koyuyor.

Endekste 50'nin altındaki seviyeler daralmaya, üstündekiler ise büyümeye işaret ediyor. Türkiye İmalat PMI, mart ayında 48,1 puan düzeyindeydi. Covid-19 salgını nedeniyle imalat sektöründe şiddetlenen yavaşlama, küresel finansal krizden beri en yüksek orana ulaştı. Endeks en son, küresel finansal krizin en ağır etkilerinin hissedildiği Ocak 2009'da 32,9, Şubat 2009'da 33,4 değerini almıştı.

Fabrikaların salgın hastalık nedeniyle kapatılması sonucu imalat ve yeni sipa-

rişler endeksleri, nisanda sırasıyla 16,9 ve 17,8'e gerileyerek endeks tarihinin en düşük değerini aldı. Yeni ihracat siparişleri de 21,2 ile endeks tarihinin en düşük seviyesine düştü. İmalatçılar istihdam azalttı.

ENDEKS TARİHİNİN EN DÜŞÜK VERİSİ

Istanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından açıklanan raporda şu değerlendir-

meler yer aldı: "Nisanda imalatçıların yaygın bir şekilde üretime ara verdikleri görülürken, bu durum hem üretim hem de yeni siparişlerde ciddi yavaşlamalara yol açtı. Her iki göstergede de anketin başladığı Haziran 2005'ten beri en belirgin ivme kaybı gözlemlendi. Firmaların yeni ihracat siparişlerinde de sert yavaşlama kaydedildi. Yeni siparişlerdeki yetersizlik, firmaların son dört ayda

ilk kez istihdam düzeyini azaltmalarına yol açtı. Söz konusu düşüş son 11 yılın en yüksek oranında gerçekleşti. Nisanda satın alma faaliyetleri azalırken bu durum girdi stoklarındaki düşüşün hızlanmasına katkıda bulundu.

Veriler COVID-19 salgınının tedarik zincirlerini de önemli ölçüde etkilediğine işaret etti. Anket katılımcıları, bazı tedarikçilerin üretime ara verdiğini, ayrıca girdi temini ve lojistikte sorunlar yaşandığını belirtti. Bunlara bağlı olarak, girdilerin teslimat sürelerinde anket tarihinin en yüksek artışı görüldü. Girdi maliyetleri belirgin bir şekilde yükselmeyi sürdürdü, ancak artış nisan ayında son üç ayın en düşük oranında gerçekleşti. Firmalar genel olarak, girdi fiyatlarında artışa yol açan temel faktörün Türk Lirası'ndaki zayıflık olduğunu belirtti."

■ **Ekonomi Servisi**

DIŞ TİCARETE VİRÜS DARBESİ

İhracat yüzde 41 azaldı

Nisan ayında ihracat, geçen yılın ayına göre yüzde 41 azalarak 9 milyar dolara geriledi. İthalat ise yüzde 28 düşüşle 13 milyar dolar oldu

KORONAVİRÜS etkisinin kuvvetli bir şekilde hissedildiği nisan ayında ihracat, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 41,38 düşüşle 8,99 milyar dolar oldu. İthalat ise yüzde 28,31 azalarak 12,96 milyar dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret açığı nisan ayında 3,97 milyar dolar oldu. Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, dış ticaret rakamlarında yaşanan düşüşte koronavirüs etkisine vurgu yapıldı. Açıklamada şu ifadeler kullanıldı: "Mart ayından itibaren tüm dünyayı hem sosyal hem de ekonomik anlamda çok büyük oranda olumsuz etkileyen Covid-19 salgınının ekonomik yansımalarının nisan ayında çok daha sert ve keskin görülmeye başlanması, ihracatımızı negatif yönde etkilemeye devam

etmiştir. Nitekim salgın nedeniyle başta AB ülkeleri olmak üzere, önemli ihraç ülkelerimizde görülen eşi görülmemiş boyuttaki pazar ve talep daralmaları ve sınırlardaki karantina önlemleri nisan ayı ihracatımızda görülen düşüşün de ana nedeni olmuştur."

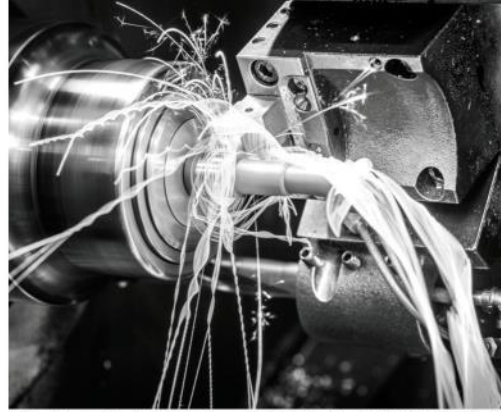
Nisan ayında en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, ABD ve Irak olurken ithalatta ise ilk üç sırada Çin, Almanya ve Rusya yer aldı. Bir önceki yılın aynı ayına göre Fransa'ya yapılan ihracat yüzde 66, İspanya'ya yüzde 59, İngiltere'ye yüzde 57,7, İtalya'ya yüzde 51, Belçika'ya yüzde 48,8, Almanya'ya yüzde 35,9, Irak'a yüzde 34,4 ve ABD'ye yüzde 25,1 oranında azaldı. ■ **Ekonomi Servisi**

İmalatta sert fren

İstanbul Sanayi Odası tarafından hazırlanan ve sanayideki gelişmeleri önceden haber verdiği için yakından izlenen İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) Nisan ayında sert şekilde yavaşlayarak 33,4'e geriledi. Endeks'te 50'nin altındaki değerler sanayide yavaşlamaya işaret ediyor. Mart'ta 48,1 olarak ölçülen değer bir ayda yaklaşık 15 puan gerilemiş oldu. Böylece imalat sektöründeki yavaşlama, küresel finansal krizden beri en yüksek orana ulaştı

İMALAT ÇAKILDI

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını ve salgının yayılmasına yönelik tedbirlerle nisanda 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti.

İSO Türkiye İmalat PMI anketinin nisan ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 48,1 olarak ölçülen PMI, nisanda 33,4'e geriledi. Kovid-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, 2008'deki küresel finansal krizden beri en yüksek oranda gerçekleşti. Nisanda imalatçıların yaygın bir şekilde üretime ara verdikleri görülürken, bu durum hem üretim hem de yeni siparişlerde ciddi yavaşlamaya yol açtı. Her iki göstergede de anketin başladığı Haziran 2005'ten beri en belirgin ivme kaybı gözlemlendi. Toplam yeni siparişlerdeki azalmanın yanı sıra salgının küresel ölçekte tüm pazarları etkilemesi sonucu firmaların yeni ihracat siparişlerinde de sert yavaşlama kaydedildi. Yeni siparişlerdeki yetersizlik, firmaların son 4 ayda ilk kez istihdam düzeyini azaltmalarına yol açtı. Söz konusu düşüş ise son 11 yılın en yüksek oranında gerçekleşti. Nisanda satın alma faaliyetleri azalırken, bu durum girdi stoklarındaki düşüşün hızlanmasına katkıda bulundu.

Salgınla derinleşen kriz, 5 veri ile daha da belirginleşti. Albayrak'ın açıklamaları güven vermedi

Ekonomi çakılıyor

1 GIDA ZAMLANDI 2 ÜRETİCİ SIKINTILI 3 DÖVİZ TÜKENDİ 4 DIZGINLEMAYA YETMEDİ 5 İMALAT DURDU

ENFLASYON, akaryakıtta sert düşüğe karşın beklentilerin üzerinde geldi. Nisanda gıdaya olan talep nedeniyle TÜFE, bir önceki aya göre yüzde 0.85, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10.94, 12 aylık ortalamalara göre yüzde 12.66 arttı.

YURTIÇİ Üretici Fiyat Endeksi, nisanda Aralık 2019'a göre yüzde 4.54, geçen yılın nisan ayına göre de yüzde 6.71 arttı. Yıllık bazda imalat yüzde 6.27, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımı yüzde 12.86 yükseldi. Artışlar önümüzdeki aylarda tüketiciye yansıtacak.

İHRACAT, salgın nedeniyle nisanda yüzde 41.6 geriledi, dış ticaret açığı 3.4 milyar dolar oldu. Bakan Albayrak'ın "Yerel paralarla ticaret ve ithalat için kararlı adımlar atacağız" açıklaması TL'nin değerinin düşmesi yüzünden inandırıcı bulunmadı.

DÖVİZ kuru salgınla birlikte hareketlendi. Kamunun artan arzı bile doların 7 lirayı aşmasına engel olamadı. Uzun süredir 7 civarında dizginlenmeye çalışılan dolar dün 7.05'i gördü. Avro 7.74'e kadar yükselirken altın da çıkışını sürdürdü.

İMALAT sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI), koronavirüs önlemleri nedeniyle en sert düşüşünü kaydederek 11 yılın en düşük seviyesi olan 33.4'e indi. İmalatçılar girdi maliyetlerindeki artış fiyatlarına yansıtırken istihdam da azaldı. » **SERHAT ALIĞIL** / İde

Koronavirüs salgınının büyük oranda hissedildiği nisan ayıyla ilgili ekonomik veriler korkutucu

'Kriz' yağmuru başladı

Nisan ayında tüketici enflasyonu, giyim ve gıda sektörlerinin öncülüğünde aylık yüzde 0.85 arttı. Aylık bazda zam şampiyonu ise sarmısak.

ISO Türkiye İmalat PMI Endeksi, nisan ayında endeks tarihinin en sert düşüşünü kaydederek 11 yılın en düşük seviyesi olan 33.4'e indi.

Aylık ihracat Nisan 2020'de yüzde 41.38 düşüyle 9 milyar dolara geriledi. İthalat ise yüzde 28.31 azalarak 12 milyar 960 milyon dolar oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) "Tüketici Fiyat Endeksi, Nisan 2020" raporuna göre, TÜFE'de bir önceki aya göre yüzde 0.85, 2019 Aralık ayına göre yüzde 3.16, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10.94 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 12.66 arttı. Mart ayında yıllık enflasyon oranı yüzde 11.86 idi.

Patlıcan sevindirdi

Açıklamaya göre, Nisan 2020'de, endekste kapsanan 418 maddeden 87 maddenin ortalama fiyatında düşüş olurken 61 maddenin fiyatı değişti.

SERHAT ALIGIL

medi. 270 maddenin fiyatı ise arttı. Petrol fiyatlarındaki tarihi düşüş, marttan sonra nisanda da enflasyonu aşağı çeken en önemli etkenlerden biri oldu. Zaten ana

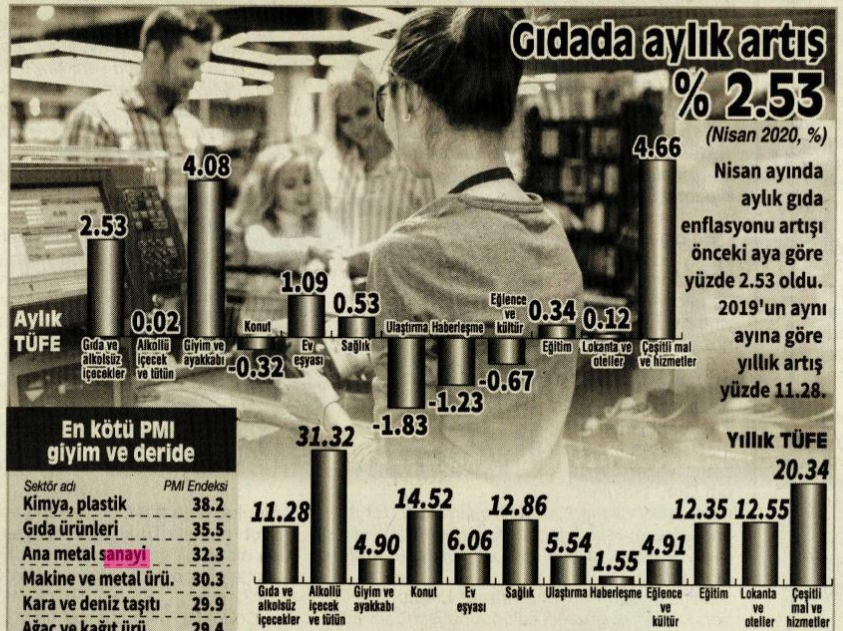
harcama grupları açısından aylık TÜFE'ye bakıldığında, içinde akaryakıt fiyatlarının da olduğu ulaştırma grubunda yüzde 1.83 düşüş görüldü. Buna karşın, aylık olarak fiyatlar gıdada yüzde 2.53, giyimde yüzde 4.08 arttı.

Mal ve hizmet bazında, nisan da aylık en yüksek fiyat artışları yüzde 46.8 ile sarmısak, yüzde 37.5 ile kuru soğan ve yüzde 31 ile patatesten görüldü. En çok düşüş ise yüzde 43.57 ile patlıcan, yüzde 36.99 ile salatalık ve yüzde 34.23 ile kabakta.

Üreticiler zorda

Öte yandan özel kapsamı (çekirdek enflasyon) TÜFE göstergelerinden "B" nisanda yıllık olarak yüzde 11.65'ten yüzde 11.27'ye, "C" yüzde 10.49'dan yüzde 9.93'e geriledi. Aylık bazda ise artışlar mart ayını geçti ve sırasıyla yüzde 1.11 ve yüzde 1.04 oldu.

Ayrıca TÜİK'in "Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi, Nisan 2020" raporuna göre, Y-ÜFE 2020 Nisan ayında bir önceki aya göre yüzde 1.28, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 4.54, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6.71 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 10.87 arttı.

En kötü PMI giyim ve deride

Sektör adı	PMI Endeksi
Kimya, plastik	38.2
Gıda ürünleri	35.5
Ana metal sanayi	32.3
Makine ve metal ü.ü.	30.3
Kara ve deniz taşıtı	29.9
Ağaç ve kağıt ü.ü.	29.4
Elektrikli ve elektronik ü.ü.	29.1
Metalik olmayan mineral	28.6
Tekstil ürünleri	26.4
Giyim ve deri ü.ü.	25.2

Türkiye İmalat PMI değerlerine sektörel olarak bakınca, nisan ayında en kötü durumun 25.2 puanla giyim ve deri ürünlerinde olduğu görülüyor.

Otomotiv ihracatında çarpıcı düşüş (Nisan ayı, Milyon dolar)

	2019	2020	Değ. (%)
Kimya	1.768	1.285	-27.3
Çelik	1.235	903	-26.9
Elektrik elektronik	937	621	-33.7
Otomotiv endüstrisi	2.616	596	-77.2
Hububat, yağlı tohum	598	595	-0.5
Hazırgiyim	1.502	576	-61.7
Demir ve diğer metal	707	519	-26.6
Makine ve aksamları	659	457	-30.7
Mobilya, kağıt ve orman	477	340	-28.7
Madencilik ürünleri	385	329	-14.5

Otomotiv sektörü ihracatı nisan ayında 2019'un aynı ayına göre %77.2 düşerek 596 milyon dolar oldu.

TÜRKİYE AVRUPA BİRİNCİSİ OLDU

CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, Türkiye'nin son enflasyon verilerine göre, Avrupa'da en yüksek enflasyon oranına sahip ülke olduğunu belirterek "Avrupa'da pandemi sürecinde etkilenen İtalya, İspanya ve Fransa gibi ülkelerde enflasyon yüzde 1 seviyesinde" diye konuştu. Alım gücünün yarı yarıya azaldığını söyleyen Ağbaba, iktidarın milyonlarca çalışını 1177 TL'ye mahkûm ettiğini, insanların kirasını, faturasını ödeyemediğini ifade etti. • ANKARA

Erdal
Sağlam

Ekopolitik

Enflasyon dahil veriler kötü ama faiz düşüşüne devam

Dün açıklanmaya başlayan nisan ayı ekonomik verileri, ekonomide kötüleşmeyi somut olarak göstermeye başladı. Enflasyon, dış ticaret ve üretime ilişkin öncü veriler nisan ayının kayıp bir ay olduğunu gösteriyor. Ancak buna rağmen Merkez Bankası'nın faiz indirimine devam etmesi de bekleniyor.

Dün açıklanan nisan ayı enflasyon rakamı, talepteki keskin daralmaya ve petrol fiyatlarındaki ciddi düşüşe rağmen, beklentilerin üzerinde geldi. Nisanda yüzde 0.85 artan tüketici fiyatlarının yıllık artışta yüzde 10.94 oldu. Anketlere göre aylık artışta yüzde 0.6 bekleniyordu. Yurtiçi üretici fiyat endeksindeki artış ise nisanda aylık yüzde 1.28, yıllık yüzde 6.71 olarak gerçekleşti.

Hızla daralan talebe rağmen nisanda tüketici fiyat endeksindeki toplam 418 maddeden 270'nin ortalama fiyatlarında artış gerçekleşmesi dikkat çekiciydi. Buna karşılık 87 maddenin ortalama fiyatı düştü, 51'nin fiyatı aynı kaldı.

Gıda fiyatlarında düşen talebe rağmen fiyatların bir ay önceye kıyasla yüzde 1.95'ten yüzde 2.53'e çıkması da dikkat çekti. Sağlık açısından yararlı olduğu söylenen meyve-sebzelerdeki artan talebin, tüketici fiyatlarında beklenenin üzerinde meydana gelen artışta etkili olduğu görülüyor.

Bu arada nisanda kapalı olan eğlence yerleri, berberler, lokanta gibi işletmelerde sağlıklı alınmayan fiyatlar için, imputasyon yöntemiyle, daha önceki eğilimlere göre tahmini fiyat saptandığı belirtiliyor. Dolayısıyla haziran'da bu işletmelerin faaliyetlerine başlamasıyla alınacak fiyatlar sonucu asıl tablo ortaya çıkacak, gerekli düzeltmeler de otomatik olarak yapılacak. Şahsen; bu aşamada talebi azaltsa bile fiyat artışları görülebileceğini, yani haziran ayıyla birlikte bu nedenle artı bir etki gelebileceğini tahmin ediyorum.

Dün açıklanan resmi olmayan dış ticaret verilerine göre ise nisan ayı ihracatı geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 41.38 oranında azalarak 8 milyar 983 milyon dolar oldu. Buna karşılık aynı ayda ithalat yüzde 28.31 azaldı, 12 milyar 957 milyon dolar oldu. Bu rakamlarla birlikte nisanda dış ticaret açığı yüzde 45.11 artışla 3 milyar 965 milyon dolara yükseldi.

Büyüme tablosu

Yine dün açıklanan, ekonomik büyümenin öncü göstergesi olarak imalat sanayi performansında referans kabul edilen, İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) nisan ayında 33.4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlama yaşandığını açıkça gösterdi. Veriler salgının imalat sektörünün tamamını güçlü şekilde etkilediğini gösterdi. Sektörlerin tamamında faaliyet koşulları Haziran 2019'dan bu yana ilk kez yavaşladı, tüm sektörlerdeki yavaşlama, sektörel PMI serisinin başladığı Ocak 2016'dan beri en yüksek oranlarda gerçekleşti.

Üretim ve yeni siparişlerde anketin başladığı 2005 Haziranı'ndan bu yana en belirgin düşüş saptanırken, firmaların hem toplam hem ihracat siparişlerinde sert düşüş olduğu, siparişlerdeki yetersizliğin son 11 yılın en sert istihdam azalmasına yol açtığı, satın alma faaliyetleri azalırken bunun girdi stoklarındaki düşüşün hızlanmasına yol açması gibi, ciddi sonuçlar yaşandığı görüldü.

İlk veriler Türkiye ekonomisinin nisan ayında nasıl sert bir darbe aldığına kanıtı. Mayısta da benzer bir tablo beklenirken haziranla birlikte başlaması beklenen normalleşmenin seyri yıllık performansı belirleyecek. Martta salgına rağmen "Bu yıl yüzde 5 büyütürüz" demeye devam eden hükümet yetkilileri, artık "Bu yıl artıda kapılırız" demeye başladılar. Ancak genel olarak beklenti bu yıl ekonominin küçüleceği yolunda, küçülme rakamı için ise çeşitli tahminler var.

Bu veriler bir türlü bulunamayan yüksek dış kaynak ihtiyacı, artması kaçınılmaz mali bozulmayla birlikte düşüldüğünde karamsar bir tabloyu ortaya koyuyor. Bu koşullara rağmen hükümetin faizleri düşürmekte ısrar edip aynı zamanda kurlardaki artışa düşük rezervi eritme pahasına müdahaleye devam etmesi ise karamsarlığı artırıyor.

Piyasa uzmanları Merkez Bankası'nın yılsonu için enflasyon beklentisini yüzde 7.4'e indirmesi ve gelecek enflasyona göre hesap yapılmasını istemesini, bu ay da faiz indireceğinin işareti olarak görüyorlar. Hükümetin geçen aya göre 1 puan azaltılan yıllık enflasyonu ve ekonomideki daralmayı, faiz düşüşüne gerekçe olarak göstermesi bekleniyor.

Buna karşılık aynı uzmanlar yatırımcı güveninin hızla azaldığına dikkat çekip faiz indirildiği zaman TL'deki değer kaybının, yani kurlardaki artışın kaçınılmaz olduğunu altını çiziyorlar. Özetle, göre göre duvara doğru gidiyor gibiyiz.

Sanayiciler arasında kötümserlik yayılıyor

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi), salgını durdurmak için Türkiye ve dünya çapında alınan önlemler nedeniyle Nisan 2020'de endeks tarihinin en sert düşüşünü kaydederek 11 yılın en düşük seviyesi olan 33.4'e indi. Endeks Ocak 2009'da 32.9, Şubat 2009'da 33.4 değerini almıştı. Mart 2020'de de 48.1'e düşen endeksin, 50 puanın altında kalması kötüleşmeyi gösteriyor.

Açıklamaya göre, fabrikaların salgın nedeniyle kapatılması sonucu imalat ve yeni siparişler endeksleri nisanda sırasıyla 16.9 ve 17.8'e gerileyerek endeks tarihinin en düşük değerini aldı. Yeni ihracat siparişleri de 21.2'ye düştü. Yeni siparişlerdeki yetersizlik, firmaların son dört ayda ilk kez

istihdam düzeyini azaltmalarına yol açtı. İstihdam düşüşü de son 11 yılın en kötüsü.

Sektörler zorda

Ayrıca takip edilen sektörlerin tamamında faaliyet koşulları Haziran 2019'dan bu yana ilk kez yavaşladı. Tüm sektörlerdeki yavaşlama, sektörel PMI serisinin başladığı Ocak 2016'dan beri en yüksek oranlarda gerçekleşti. Verileri yorumlayan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlamalar, küresel finans krizinin etkilerinin en yoğun hissedildiği dönemden bile daha yüksek oranda gerçekleşti. İş yüklerindeki sert düşüşe bağlı olarak yeni işe alımları sürdüremeyen firmalar, koşulların önümüzdeki dönemde iyileşmeye başlamasını umuyor."

Türkiye İmalat PMI 11 yılın dibinde

Türkiye İmalat PMI nisan ayında 33,4'e gerileyerek, küresel finansal krizden beri en düşük değerde gerçekleşti.

EKONOMİ SERVİSİ - İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) nisan ayında 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Covid-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, küresel finansal krizden beri en yüksek oranda gerçekleşti. **ISO Türkiye** Sektörel PMI nisan ayı verileri de Covid-19 salgınının Türkiye imalat sektörünün tamamını güçlü şekilde etkilediğini gösterdi. Takip edilen sektörlerin tamamında faaliyet koşulları Haziran 2019'dan bu yana ilk kez yavaşladı. Tüm sektörlerdeki yavaşlama, sektörel PMI serisinin başladığı Ocak 2016'dan beri en yüksek oranlarda gerçekleşti.

SEKTÖRLERİN TAMAMI ETKİLENDİ

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI nisan ayı verileri de Covid-19 salgınının Türkiye imalat sektörünün tamamını güçlü şekilde etkilediğini gösterdi. Takip edilen sektörlerin tamamında faaliyet koşulları yavaşladı ve bu durum Haziran 2019'dan beri ilk kez gerçekleş-

ti. Tüm sektörlerde, nisan ayındaki yavaşlama sektörel PMI serisinin başladığı Ocak 2016'dan beri en yüksek oranlarda gerçekleşti. Üretim en sert ivme kaybettiği sektör, anket tarihindeki en yüksek oranlı gerilemenin gerçekleştiği giyim ve deri ürünleri sektörü oldu. Tekstil ile elektrikli ve elektronik ürünler sektörlerinde de belirgin hız kaybı yaşandı. Üretimdeki en düşük oranlı yavaşlama gıda ürünleri sektöründe görüldü. Üretim tarafındaki zayıflığa paralel yeni siparişlerde de yavaşlamalar gerçekleşti. Küresel ölçekte yaşanan pazar daralmasına bağlı olarak yeni ihracat siparişleri genele yaygın bir şekilde yavaşladı. İstihdama ilişkin olarak ise kısmi iyimserlik belirtileri gözlemlendi. Kimyasal, plastik ve kauçuk ürünler sektörü istihdamı artırmayı sürdürürken ana metal ve tekstil gibi diğer bazı sektörlerde nispeten ılımlı işgücü kayıpları gerçekleşti. On sektörün tamamında tedarikçilerin teslimat süresi mart ayına kıyasla daha yüksek oranda arttı. Dört sektörde maliyet enflasyonu hızlandı, metalik olmayan mineral ürünler ve tekstil hariç tüm sektörlerde nihai ürün fiyatları arttı.

Koronavirüs gıda fiyatlarını katladı

NISAN ayında koronavirüs salgınının gıda fiyatlarına etkisi katlandı. Hem nakliyyede hem de artan talebe bir de Ramazan ayı eklenince petroldeki gerilemeyle benzin ve mazottaki sert fiyat düşüşleri bile enflasyonu geriletmeye yetmedi. ■ **7'de**

Koronavirüs gıda fiyatlarını katladı

Mart ayında yüzde 0,57 olan TÜFE Nisan'da aylık bazda yüzde 0,85 ve yıllık yüzde 10,94 artış gösterdi. Gıda ürünlerindeki yukarı hareket belirleyici oldu

TÜRKİYE İstatistik Kurumu (TÜİK), nisan ayı enflasyon rakamlarını açıkladı. Beklenti aylık yüzde 0,72 ve yıllık yüzde 10,79 olacağı yönündeydi. CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, "Türkiye açıklanan son enflasyon verilerine göre Avrupa ülkeleri arasında en yüksek enflasyon oranına sahip ülke durumundadır" dedi. Öte yandan TCMB, geçen hafta açıkladığı Enflasyon Raporunda, enflasyondaki aşağı gelişin belirginleşeceğine dikkat çekmiş ve yılsonu TÜFE tahminini yüzde 8,2'den yüzde 7,4'e indirmişti. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, nisan ayı itibarıyla 12 aylık ortalamalar dikkate alındığında, tüketici fiyatları yüzde 12,66, yurt içi üretici fiyatları yüzde 10,87 arttı. Aylık bazda YI-ÜFE yüzde 1,28 artış gösterdi.

TÜFE, nisan ayında geçen yılın aralık ayına göre yüzde 3,16 yükseldi. YI-ÜFE ise Aralık 2019'a göre yüzde 4,54, geçen yılın nisan ayına göre yüzde 6,71 arttı.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, "Yurttaşların yatağa aç girmesinin sebebi AKP iktidarıdır. yıllar önce bu ülkede kirasını, faturasını ödeyemeyen vatandaşlarımız var diyenler, şimdi ülkedeki milyonlarca yurttaşı bir dilim ekmeğe muhtaç ettiler" dedi. Ağbaba şunları söyledi : Nisan ayında temel gıda ve besin maddelerindeki enflasyon oranı geçen aya göre yüzde 2,5 artmış ve yüzde 11,28'e yükselmiştir. Fakirin fukaranın yıllardır sofrasındaki temel gıdalar bile artık lüks olmayan başlamıştır. Bu gidişle içerisinde bulunduğumuz Ra-

mazan Ayı'nda yurttaşlar iftar sofrasına yiyeceklerini ya tane alacak ya da hiç almayacak duruma gelmiştir. Yurttaşlarımız her gün yatağına yarı aç girmesinin nedeni iktidarın bu sorumsuz ve hesapsız tavrıdır.

Çalışana bin 177 lirayı reva görenler hiç utanmayacak mı ifadelerini kullanan Ağbaba, "Hayat pahalılığı sürekli olarak artarken ve neredeyse alım gücü yarı yarıya azalmışken iktidar geçtiğimiz haftalarda ülkede ki milyonlarca çalışanı bin 177 liraya mahkum etmişti. Şimdi bu insanlar değil kirasını, faturasını ödemeyi evine ekmeğe bile götüremeyecek duruma geldiler." diye konuştu.

Tüketici fiyatları bazında nisan ayında en yüksek fiyat artışı yüzde 46,18 ile sarımsakta gerçekleşirken, en çok ucuzlayan ürün yüzde 43,57 ile patlıcan oldu. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, nisan ayında sarımsaktaki fiyat artışı yüzde 37,5 ile kuru soğan, yüzde 31,02 ile patates izledi. Nisan ayında fiyatı en çok artış gösteren diğer ürünler arasında yüzde

30,45 ile kivi, yüzde 26,66 ile portakal, yüzde 20,16 ile havuç, yüzde 17,91 ile elma, yüzde 16,86 ile limon, yüzde 14,96 ile yumurta, yüzde 14,32 müceverher (altın) ve yüzde 12,62 ile mercimek yer aldı. Geçen ay en fazla fiyat düşüşü

ise yüzde 43,57 ile patlıcanda gerçekleşti.

KOVID 19 SERT FREN YAPTIRDI

Türkiye'de nisan ayında ISO imalat sektörü PMI verisi dip noktaya inerek 33,4 puan olarak açıklandı. Mart ayında PMI Endeksi 50 puanın altına inerek 48,1 seviyesine gerilemişti. **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI nisan ayında 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 48,1 olarak ölçülen PMI nisan ayında 33,4'e geriledi. AA

İMALAR SEKTÖRÜNDE EN SERT DARALMA

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), koronavirüs salgını ve salgının yayılmasına yönelik tedbirlerle nisan ayında 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti.

İSO Türkiye İmalat PMI anketinin nisan ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm

rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 48,1 olarak ölçülen PMI, nisanda 33,4'e geriledi. Kovid-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, 2008'deki küresel finansal krizden beri en yüksek oranda gerçekleşti.

İmalat sanayi Nisan'da çok sert fren yaptı

Istanbul Sanayi Odası tarafından hazırlanan ve sanayideki gelişmeleri önceden haber verdiği için yakından izlenen İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) Nisan ayında sert şekilde yavaşlayarak 33,4'e geriledi. Endeks'te 50'nin altındaki değerler sanayide yavaşlamaya işaret ediyor. Mart'ta 48,1 olarak ölçülen değer bir ayda yaklaşık 15 puan gerilemiş oldu. Böylece imalat sektöründeki yavaşlama, küresel finansal krizden beri en yüksek orana ulaştı.

Istanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan raporda şöyle denildi:

"Nisan'da imalatçıların yaygın bir şekilde üretime ara verdikleri görülürken, bu durum hem üretim hem de yeni siparişlerde ciddi yavaşlamalara yol açtı. Her iki göstergede de anketin başladığı Haziran 2005'ten beri en belirgin ivme kaybı gözlemlendi. Toplam yeni siparişlerdeki

azalmanın yanı sıra, salgının küresel ölçekte tüm pazarları etkilemesi sonucu, firmaların yeni ihracat siparişlerinde de sert yavaşlama kaydedildi. Yeni siparişlerdeki yetersizlik, firmaların son dört ayda ilk kez istihdam düzeyini azaltmalarına yol açtı. Söz konusu düşüş son 11 yılın en yüksek oranında gerçekleşti. Nisanda satın alma faaliyetleri azalırken bu durum girdi stoklarındaki düşüşün hızlanmasına katkıda bulundu.

Veriler COVID-19 salgınının tedarik zincirlerini de önemli ölçüde etkilediğine işaret etti. Anket katılımcıları, bazı tedarikçilerin üretime ara verdiğini, ayrıca girdi temini ve lojistikte sorunlar yaşandığını belirtti. Bunlara bağlı olarak, girdilerin teslimat sürelerinde anket tarihinin en yüksek artışı görüldü. Girdi maliyetleri belirgin bir şekilde yükselmeyi sürdürdü, ancak artış nisan ayında son üç ayın en düşük oranında gerçekleşti.

Fotoğraf: Freepik

İmalatta tarihi yavaşlama

EKONOMİK büyümenin öncü göstergelerinden **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (satın alma yöneticileri endeksi) nisan ayında 33.4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (satın alma yöneticileri endeksi) anketinin nisan dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50.0'ın üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 48.1 olarak ölçülen PMI nisanda 33.4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti.

Kovid-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, 2008 yılındaki küresel finansal krizinden beri en yüksek oranda gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Nisan ayı PMI verileri, Covid-19 salgınının ve salgına karşı devreye alınan sokağa çıkma kısıtlaması önlemlerinin Türk imalat sektörü üzerindeki olumsuz etkilerini ortaya koydu. Üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlamalar, küresel finans krizinin etkilerinin en yoğun hissedildiği dönemdekinden bile daha yüksek oranda gerçekleşti. İş yüklerindeki sert düşüşe bağlı olarak yeni işe alımları sürdüremeyen firmalar, koşulların önümüzdeki dönemde iyileşmeye başlamasını umuyor." (DHA)

İSO Türkiye İmalat PMI nisanda 33,4'e geriledi

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını ve salgının yayılmasına yönelik tedbirlerle nisanda 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. **İSO Türkiye** İmalat PMI anketinin nisan ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 48,1 olarak ölçülen PMI, nisanda 33,4'e geriledi. Kovid-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, 2008 yılındaki küresel finansal krizden beri en yüksek oranda gerçekleşti. Nisanda imalatçıların yaygın bir şekilde üretime ara verdikleri görülürken, bu durum hem üretim hem de yeni siparişlerde ciddi yavaşlamaya yol açtı. Her iki göstergede de anketin başladığı Haziran 2005'ten beri en belirgin ivme kaybı gözlemlendi.

Yeni siparişlerdeki yetersizlik, firmaların son 4 ayda ilk kez istihdam düzeyini azaltmalarına yol açtı. Söz konusu düşüş ise son 11 yılın en yüksek oranında gerçekleşti.

Nisanda satın alma faaliyetleri azalırken, bu durum girdi stoklarındaki düşüşün hızlanmasına katkıda bulundu. Veriler, Kovid-19 salgınının tedarik zincirlerini de önemli ölçüde etkilediğine işaret etti.

İSO Türkiye Sektörel PMI nisan ayı verileri de Kovid-19 salgınının Türk imalat sektörünün tamamını güçlü şekilde etkilediğini gösterdi. **(Ekonomi Servisi)**

ISO Türkiye İmalat PMI Nisan'da 33.4'e geriledi

Ekonomik büyümenin öncü göstergelerinden İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Nisan ayında 33.4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Nisan dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değeri olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların

sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Mart'ta 48.1 olarak ölçülen PMI nisan'da 33.4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Covid-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, 2008 yılındaki küresel finansal krizden beri en yüksek oranda gerçekleşti.

“İmalat sektörü yavaşlıyor”

Istanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI'ı Nisan ayında 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Covid-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, küresel finansal krizden beri en yüksek oranda gerçekleşti.

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Nisan 2020 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Mart'ta 48,1 olarak ölçülen PMI Nisan'da 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Covid-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, 2008 yılındaki küresel finansal krizden beri en yüksek oranda gerçekleşti.

Nisan'da imalatçıların yaygın bir şekilde üretime ara verdikleri görülürken, bu durum hem üretim hem de yeni siparişlerde ciddi yavaşlamalara yol açtı. Her iki göstergede de anketin başladığı Haziran 2005'ten beri en belirgin ivme kaybı gözlemlendi. Toplam yeni siparişlerdeki azalmanın yanı sıra, salgının küresel ölçekte tüm pazarları etkilemesi sonucu, firmaların yeni ihracat siparişlerinde de sert yavaşlama kaydedildi. Yeni siparişlerdeki yetersizlik, firmaların son dört ayda ilk kez istihdam düzeyini azaltmalarına yol açtı. Söz konusu düşüş son 11 yılın en yüksek oranında gerçekleşti. Nisanda satın alma faaliyetleri azalırken bu durum girdi stoklarındaki düşüşün hızlanmasına katkıda bulundu. **IHA**

YAVAŞLAMA EN YÜKSEK ORANA ULAŞTI

İmalat sanayinde SERT DARALMA

Türkiye'de nisan ayında **İSO** imalat sektörü PMI verisi 33,4 puan olarak açıklandı. Mart ayında **PMI Endeksi** 50 puanın altına inerek 48,1 seviyesine gerilemişti

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) nisan ayında 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde

iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 48,1 olarak ölçülen PMI nisanda 33,4'e geriledi. COVID-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, küresel finansal krizden beri en yüksek orana ulaştı.

ENDEKS TARİHİNİN...

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI nisan ayı verileri de COVID-19 salgınının Türk imalat sektörünün tamamını güçlü şekilde etkilediğini gösterdi. Takip edilen sektörlerin tamamında faaliyet koşulları Haziran 2019'dan bu yana ilk kez yavaşladı. Tüm sektörlerdeki yavaşlama, sektörel PMI serisinin başladığı Ocak 2016'dan beri en yüksek oranlarda gerçekleşti. **İSO** tarafından açıklanan raporda şu ifadelere yer verildi: Nisanda imalatçıların yaygın bir şekilde üretime ara verdikleri görülürken, bu durum hem üretim hem de yeni siparişlerde ciddi yavaşlamalara yol açtı.

İhracata virüs molası

Nisan ayında koronavirüs etkisiyle üretim resmen durdu. Bunu hem kapasite kullanım oranları hem de PMI verileri sonuçları da gösterdi. Üretim olmayınca ihracatta da sert fren gerçekleşti. Yüzde 41 düşen ihracat karşısında ithalat yüzde 28 geriledi. İthalatta ihracat kadar kayıp görülmedi. Her ay lider olan otomotiv sektörü ihracatı ise nisan ayında yüzde 243'lük kayıpla dikkat çekti.

Nisan ayında 8,99 milyar dolara gerileyen ihracat karşısında da ithalat ise yüzde 28,31 azalarak 12,96 milyar dolar olarak gerçekleşti. (FOTOĞRAF: İHA)

Salgın nedeniyle üretimdeki kayıp, dış ticaret verilerine de yansdı. Tüm dünyada ekonomik aktivitenin sert bir şekilde yavaşladığı nisan ayında ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 41,38 düştü. 8,99 milyar dolara gerileyen ihracat karşısında da ithalat ise yüzde 28,31 azalarak 12,96 milyar dolar olarak gerçekleşti. Ticaret Bakanlığı, Genel Ticaret Sistemine göre, dış ticaret açığı nisan ayında 3,97 milyar dolar oldu. Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada dış ticaret rakamlarında yaşanan düşüşte koronavirüs etkisine vurgu yapıldı. Bakanlık açıklamasında şu ifadeler kullanıldı: "Mart ayından itibaren tüm dünyayı hem sosyal hem de ekonomik anlamda çok büyük oranda olumsuz etkileyen Covid-19 salgınının ekonomik

yansımalarının Nisan ayında çok daha sert ve keskin görülmeye başlanması, ihracatımız negatif yönde etkilemeye devam etmiştir. Nitekim salgın nedeniyle başta AB ülkeleri olmak üzere, önemli ihracat ülkelerimizde görülen eş görülmemiş boyuttaki pazar ve talep daralmaları ve sınırlardaki karantina önlemleri Nisan ayı ihracatımızda görülen düşüşün de ana nedeni olmuştur." TIM Başkanı İsmail Güllü "Covid-19 sürecinde daralan uluslararası ticaretin etkilerini, ihracata yaşanan kaybı telafi edecek başlıklar ve süreç sonunda oluşacak yeni dünya düzeninde daha güçlü bir şekilde yer almak için eylem planlarını devreye aldık. Umutluyuz ki, ihracat hedeflerimiz Covid-19'dan büyük. Biz hiç yılmadan "Dış Ticaret Fazlası Veren

Türkiye" hedefine doğru giden yolda kararlı yürüyüşümüzü sürdüreceğiz" dedi. Nisan ayında en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, ABD ve Irak olurken ithalatta ise ilk üç sırada Çin, Almanya ve Rusya yer aldı. Nisan ayında ihracatçıları 205 farklı ihracat pazarına ulaştırmayı başardı. Ancak salgın nedeniyle başta AB ülkeleri olmak üzere, Türkiye'nin en önemli ihracat ülkelerinde görülen pazar ve talep daralmaları ve sınırlardaki karantina önlemleri nedeniyle nisan ayında ihracatta sert kayıpla görüldü. Bir önceki yılın aynı ayına göre Fransa'ya yüzde 66 İspanya'ya yüzde 59 İngiltere'ye yüzde 57,7 İtalya'ya yüzde 51 Belçika'ya yüzde 48,8 Almanya'ya yüzde 35,9 Irak'a yüzde 34,4 ve ABD'ye yüzde 25,1 oranında azaldı. - ALI YILDIRIM

Salgın yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama verileri de yansdı.

Üretim yavaşladı sipariş gelmedi

■ Ekonomik büyümenin ürü gösterdiği olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI** (Satin Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Nisan 2020 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'in üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 48,1 olarak ölçülen PMI nisan 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya

işaret etti. Koronavirüs (Covid-19) salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, 2008 yılındaki küresel finansal krizden beri en yüksek oranda gerçekleşti. Nisan 2020 imalatlarının yaygın bir şekilde üretime ara verdikleri görülürken, bu durum hem üretim hem de yeni siparişlerde ciddi yavaşlamalara yol açtı. Her iki göstergede de anketin başladığı Haziran 2005'ten beri en belirgin ivme kaybı

gözlendi. Toplam yeni siparişlerde azalmanın yanı sıra, salgının küresel ölçekte tüm pazarları etkilemesi sonucu, firmaların yeni ihracat siparişlerinde de sert yavaşlama kaydedildi. Yeni siparişlerdeki yeterlilik, firmaların son dört ayda ilk kez istihdam düzeyini azaltmalarına yol açtı. Söz konusu düşüş son 11 yılın en yüksek oranında gerçekleşti. Nisan 2020 satın alma faaliyetleri azalırken bu durum globaldeki düşüşün hızlanmasına katkıda bulundu.

EN KÖTÜYÜ KRİZDE GÖRDÜ

Almanya'da imalat **sanayi** Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), yeni tip koronavirüs (Covid-19) salgını nedeniyle nisan 34,5 puana gerileyerek Mart 2009'dan beri en düşük seviyesine indi. İHS Markit tarafından hazırlanan nihai PMI verilerine göre, Almanya'da martta 45,4 olan imalat PMI, nisan 34,5 puana geriledi. Böylece İmalat PMI verisi, Mart 2009'dan sonraki en düşük seviyesine geriledi. Beklenen, imalat PMI'nin 34,4 puana gerilemesi yönündeydi. İHS Markit'e göre, Covid-19 salgınının yayılmasını önlemek için ekonomik faaliyetlere getirilen kısıtlama üretimde ve yeni siparişlerde rekor düşüşlere yol açtı.

OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE SERT KAYIP, İLK KEZ LİDER OLAMADI

TİM verilerine göre en büyük kayıp otomotiv sektöründe olduğu görülüyor. Fabrikaların üretime ara vermesi, yeni model araç ihracatını minimuma indirdi. Her ay ihracat lideri olan otomotiv sektörünün Nisan 2020'de ihracatı en büyük kaybı yaşadı. Mart ayına kıyasla otomotiv endüstrisi ihracatı toplamda yüzde 243 geriledi. Fakat ilk çeyrek toplamında otomotiv sektörü hâlâ liderliğini koruyor. 'Kazanlar ve Makineler' faslında ihracat nisan ayında yüzde 39,28 azalışla 918 milyon dolar olarak gerçekleşti. Nisan'da en fazla ihracat yapılan diğer fasllar ise sırasıyla 'Demir ve Çelik' (654 milyon dolar) ve 'Elektrikli makine ve cihazlar' (531 milyon dolar) oldu.

LOJİSTİKTE SORUNLAR YAŞANDI

Anket katılımcıları, baz tedarıkların üretime ara verdiğini, ayrıca girdi temini ve lojistikte sorunlar yaşandığını belirtti. Bunlara bağlı olarak, girdilerin teslimat sürelerinde anket tarihinin en yüksek artış görüldü. Girdi maliyetleri belirgin bir şekilde yükselmeyi sürdürdü, ancak artış nisan ayında son üç ayın en düşük oranında gerçekleşti. Firmalar genel olarak, girdi fiyatlarında artışa yol açan temel faktörün Türk Lirasındaki zayıflık olduğunu belirtti. İmalatçılar, girdi maliyetlerindeki yükselme nihai ürün fiyatlarını artırmak karşılık verdi. Bununla birlikte, bazı firmaların siparişleri güvence altına almak için fiyatlarında indirimlere gitmesi enflasyon oranının ocak ayından beri en düşük seviyeye gerilemesini sağladı.

KRİZ DÖNEMİNDEN BİLE YÜKSEK HİSSETTİK

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI verileri hakkında değerlendirmede bulunan İHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Nisan ayı PMI verileri, Covid-19 salgınının ve salgına karşı devreye alınan sokağa çıkma kısıtlaması önlemlerinin Türk imalat sektörü üzerindeki olumsuz etkilerini ortaya koydu. Üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlamalar, küresel finansal krizinin etkilerinin en yoğun hissedildiği dönemden bile daha yüksek oranda gerçekleşti. İş yüklerindeki sert düşüşe bağlı olarak yeni işe alımlar sürdürülemeyen firmalar, koşulların önümüzdeki dönemde iyileşmeye başlamasını umuyor."

ETKİLENMEYEN TARAF KALMADI

Takip edilen sektörlerin tamamında faaliyet koşulları yavaşladı ve bu durum Haziran 2019'dan beri ilk kez gerçekleşti. Tüm sektörlerde, nisan ayındaki yavaşlama sektörel PMI serisinin başladığı Ocak 2016'dan beri en yüksek oranlarda gerçekleşti. Üretim en sert ivme kaybettiği sektör, anket tarihindeki en yüksek oranlı gerilemenin gerçekleştiği giyim ve deri ürünleri sektörü oldu. Tekstil ile elektronik ve elektronik ürünler sektörlerinde de belirgin hız kaybı yaşandı. Üretimdeki en düşük oranlı yavaşlama gıda ürünleri sektöründe görüldü. Üretim tarafındaki zayıflığa paralel yeni siparişlerde de yavaşlamalar gerçekleşti. Küresel ölçekte yaşanan pazar daralmasına bağlı olarak yeni ihracat siparişleri genelle yaygın bir şekilde yavaşladı. İstihdamla ilişkin olarak ise kısmi işsizlik belirtileri gözlemlendi. Kimyasal, plastik ve küçük ürünler sektörü istihdamı artırmayı sürdürürken ana metal ve tekstil gibi diğer bazı sektörlerde nispeten ilimli işgücü kayıpları gerçekleşti. Ön sektörün tamamında tedarıkların teslimat süresi mart ayına kıyasla daha yüksek oranda arttı. Dört sektörde maliyet enflasyonu hızlandı, metalik olmayan mineral ürünler ve tekstil hariç tüm sektörlerde nihai ürün fiyatları arttı.

İmalat Sanayisinde Sert Daralma

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satin Alma Yöneticileri Endeksi) nisan ayında 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 48,1 olarak ölçülen PMI nisan ayında 33,4'e geriledi.

COVID-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, küresel finansal krizden beri en yüksek orana ulaştı.

Endeks tarihinin en düşük verisi

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI nisan ayı verileri de COVID-19 salgınının Türk imalat sektörünün tamamını güçlü şekilde etkilediğini gösterdi. Takip edilen sektörlerin tamamında faaliyet koşulları Haziran 2019'dan bu yana ilk kez yavaşladı. Tüm sektörlerdeki yavaşlama, sektörel PMI serisinin başladığı Ocak 2016'dan beri en yüksek oranlarda gerçekleşti.

ISO tarafından açıklanan raporda şu ifadelere yer verildi:

Nisan ayında imalatçıların yaygın bir şekilde üretime ara verdikleri görülürken, bu durum hem üretim hem de yeni siparişlerde ciddi yavaşlamalara yol açtı. Her

iki göstergede de anketin başladığı Haziran 2005'ten beri en belirgin ivme kaybı gözlemlendi. Toplam yeni siparişlerdeki azalmanın yanı sıra, salgının küresel ölçekte tüm pazarları etkilemesi sonucu, firmaların yeni ihracat siparişlerinde de sert yavaşlama kaydedildi. Yeni siparişlerdeki yetersizlik, firmaların son dört ayda ilk kez istihdam düzeyini azaltmalarına yol açtı. Söz konusu düşüş son 11 yılın en yüksek oranında gerçekleşti. Nisan ayında satın alma faaliyetleri azalırken bu durum girdi stoklarındaki düşüşün hızlanmasına katkıda bulundu.

Veriler COVID-19 salgınının tedarik zincirlerini de önemli ölçüde etkilediğine işaret etti. Anket katılımcıları, bazı tedarikçilerin üre-

time ara verdiğini, ayrıca girdi temini ve lojistikte sorunlar yaşandığını belirtti. Bunlara bağlı olarak, girdilerin teslimat sürelerinde anket tarihinin en yüksek artışı görüldü. Girdi maliyetleri belirgin bir şekilde yükselmeyi sürdürdü, ancak artış nisan ayında son üç ayın düşük oranında gerçekleşti. Firmalar genel olarak, girdi fiyatlarında artışa yol açan temel faktörün Türk Lirasındaki zayıflık olduğunu belirtti. İmalatçılar, girdi maliyetlerindeki yükselişe nihai ürün fiyatlarını artırarak karşılık verdi. Bununla birlikte, bazı firmaların siparişleri güvence altına almak için fiyatlarda indirimlere gitmesi enflasyon oranının ocak ayından beri en düşük seviyeye gerilemesini sağladı.

Bunun adı "İflas ekonomisi" değilse nedir?!

Ümit ZİLELİ
yazdı... 11'de

Bunun adı "iflas ekonomisi" değilse nedir?!

Önce bilinenleri sıralayalım...
Dolar 7 TL'yi aştı, aldı başını gidiyor; Merkez Bankası'nın piyasaya pompaladığı 60 milyar dolar heba oldu gitti! Bankanın rezervinde kalan para ise 25 milyar dolar civarında!

Oda TV'den **Kayahan Uygur**'un bildirdiğine göre Alman Derecelendirme Kuruluşu **Scope Ratings**, 2020 yılı ülkeler dış karırlılık ve dayanıklılık raporunu yayınladı. Buna göre Türkiye 69 ülke içinde sondan ikinci sırada; geçen yıldan bu yana 8 basamak birden yitirerek 68'inci sıraya demirlemiş durumda! Kuruluş, son üç sıraya yerleşen Arjantin, Türkiye ve Gürcistan'ı **Riskli** olarak adlandırdı ve bu ülkelerin ekonomilerinin krizlere dirençsiz olme kapasitelerini **"çok zayıf"** olarak kaydetti!..

Maalesef Alman kuruluşun bu vahim değerlendirmesinin izdüşümlerini de gün be gün yaşamaya başladık; örneğin **Istanbul Saray Oda'sı** Satın Alma Yöneticileri, Endeksi (PMI)

Anketi'nin Nisan 2020 sonuçlarına göre, eşik değeri 50 olan imalat sektörü 33.4'e gerileyerek büyük bir gerileme yaşadı!

CHP Manisa Milletvekili **Bekir Başevirgen**, mart ayında bütçe açığının 43.7 milyar liraya çıktığını belirterek şu uyarıyı yaptı:

"TBMM'nin toplanarak 2020 bütçesinin revize edilmesi gerekmektedir. Yenileme yapılmazsa bu bütçe bu yıl çıkarmaz!.."

Böylesine bir açığa rağmen, geçiş garantisi verilen köprülere devletin kasasından tıkar tıkar ödeme yapılıyor. 2019 ödendi. 2020'nin ilk üç ayının bütçeye yükü ise yaklaşık 93 milyon dolar! Türk lirası olarak söylersek, 651 milyon TL!

Bu daha yalnızca Osmangazi Köprüsü ile Yusuf Sultan Selim Köprüsü!.. Ha, bu arada devletin özel şirketlerle yaptığı **"geçiş garantili yap-İşlet-devret"** sözleşmeleri de asla açıklanmıyor.

Büyük sır yanıl!..
Şimdi uzmanlara soruyorum: Bu tabloya siz hangi adı yakıştırırsınız?

★★★

Engellendikçe yükseliyorlar!

Olmuyor, bir türlü başaramıyorlar!.. İktidar, CHP'nin 11 büyükşehir belediye başkanına yükümlendiği, hizmetleri engelledikçe, yok saydıkça başkanlar oylanı hem de öyle böyle değil büyük ölçüde artıyorlar!..

Avrasya Araştırma Şirketi'nin son yaptığı **"Yerel Yönetim Anketi"** sonuçlarına göre, CHP'li belediyeler kazandıktan tüm illerde yükseldi!

Mesela Ankara'da **Mansur Yavaş**, başlı başına blokaj edilmesinin, yardımların engellenmesinin karşı verdiği mücadele sonucu geçen seçimde aldığı yüzde **50.3** oranındaki oyarını yüzde **58.97**'ye yükseltmiş!.. Diğerleri de aynı başarıya şöyle yakalamsın:

Antalya'da Muhittin Böcek 50.62'den 57.67'ye, İstanbul'da Ekrem İmamoğlu

yüzde 48.8'den yüzde 55.82'ye, Adana'da Zeydan Karalar yüzde 53.63'ten yüzde 58.8'e, Aydın'ın "Topuklu Efesi" Özlem Çerçioğlu yüzde 53.94'ten yüzde 58.95'e, İzmir'de Tunç Soyer yüzde 58.1'den yüzde 62.2'ye, Mersin'de Vahap Seçer yüzde 45.9'dan 49.1'e, Tekirdağ'da Kadir Albayrak yüzde 51.18'den yüzde 55'e, Eskişehir'de Yılmaz Büyükerşen yüzde 52.3'ten yüzde 55.9'a, Muğla'da Osman Gürün yüzde 36.1'den yüzde 39.51'e, Hatay'da Lütfü Savaş yüzde 55.16'dan yüzde 58.55'e sıçramış!..

Eee, atalarımızın "kulağa küpe olsun" diye söylediği çok güzel bir deyiş vardır:

"Kendi düşen ağlamaz!.."

★★★

Koronavirüs, Silivri zindanında!..

Böyle olacağını çok öncesinden söylemiştik... Müneccim olduğumuzdan değil tabii; koronavirüsün yansından fazlasının görüldüğü, bizzat yetkililerin **"Merkez İssisi"** okuduğunu söylediği İstanbul'da virtüs elbette Silivri zindanını da ziyaret edebekti!

Evet, korona Silivri de... Haberci, Başbakan ve **Hâşim Kılıç**'ın avukatı **Celal Ügen, Tulhan Tekelioğlu**'nun Tele 1'deki **"Hayatın Rengi"** programında verdi. Kaç kişiye görüldü, buna karşın neiler yapıldı, nasıl önlemler alındı bilmiyoruz.

Zaten, İstanbul ve Türkiye genelinde kaç mahkum, tutuklu ve gardiyanda görüldü, buna karşılık nasıl yol tutuldu, onu da bilmiyoruz! Adalet Bakanlığı üç beş rakam verip **"durum kontrol altında"** tırtı bir şeyler geveledi ancak net tabloyu öğrenmek mümkün olmadı; bu gidikle mümkün olabilecek mi onu da bilmiyoruz!

Diğer bir deyişle, tüm diğer mahkum ve tutuklular gibi arkadaşlarımız da her türlü tehlikeye açık bir şekilde, yokluk şartlarında virüsten korunmaya çalışıyor ancak nereye kadar başaracaklar onu da hiç mi hiç bilmiyoruz!

Yeniçağ Gazetesi yazarı sevgili kardeşim **Murat Ağrel**'in eşi **Dilek Ağrel**, iki aylık hapisine sürecinde eşiyse yalnızca bir kez görüşebildiğini belirterek şöyle dedi:

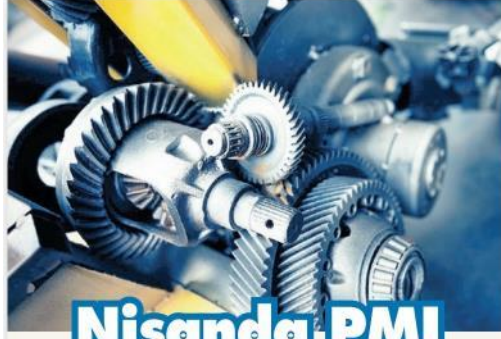
"Yalnızca haftada bir 20 dakika telefona görüşebiliyoruz. Orada bağırsık sistemlerini güçlü tutmalarına imkan yok. Murat ve diğer arkadaşları büyük bir risk altında!.."

Hiçbir şekilde tutuklu bulunmamanın gereken gazetecileri bu şekilde **"cezalandırma"** yöntemini **"ölümcül bir virüs"** sürecine de taşımak, ne kadar vicdana şağır, onu da sizlerin vicdanına bırakıyorum...

SANAYİDE ÇARKLAR YAVAŞLADI

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını ve salgının yayılmasına yönelik tedbirlerle nisanda 33.4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti.

Nisanda PMI endeksi çöktü

EKONOMİK büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sana-yi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) nisan ayında 33.4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. PMI, martta 48.1 olarak ölçülmüştü. Covid-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, küresel finansal krizden beri en yüksek oranda gerçekleşti.

İSO Türkiye İmalat PMI Nisanda 33,4'e geriledi

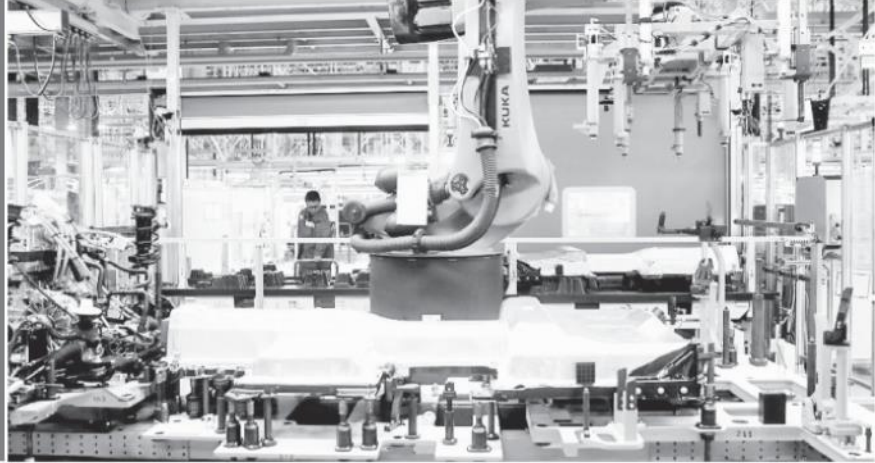
ANKARA TİCARET - Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) nisan ayında 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Covid-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, küresel finansal krizden beri en yüksek oranda gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI nisan ayı verileri de Covid-19 salgınının Türk imalat sektörünün tamamını güçlü şekilde etkilediğini gösterdi. Takip edilen sektörlerin tamamında faaliyet koşulları Haziran 2019'dan bu yana ilk kez yavaşladı. Tüm sektörlerdeki yavaşlama, sektörel PMI serisinin başladığı Ocak 2016'dan beri en yüksek oranlarda gerçekleşti.

Eşik değeri olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 48,1 olarak ölçülen PMI nisanda 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti.

KOVID 19 İMALAT SANAYİNE SERT FREN YAPTIRDI

TÜRKİYE'de nisan ayında **ISO** imalat sektörü PMI verisi dip noktaya inerek 33,4 puan olarak açıklandı. Mart ayında **PMI Endeksi** 50 puanın altına inerek 48,1 seviyesine gerilemişti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) nisan ayında 33,4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 48,1 olarak ölçülen PMI nisan ayında 33,4'e geriledi.

KOVID-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin sonucu olarak şiddetlenen imalat sektöründeki yavaşlama, küresel finansal krizden beri en yüksek orana ulaştı. Takip edilen sektörlerin tamamında faaliyet koşulları Haziran 2019'dan bu yana ilk kez yavaşladı. **ISO** tarafından açıklanan raporda şu ifadelere yer verildi: Nisan ayında imalatçıların yaygın bir şekilde üretime ara verdikleri görülürken, bu durum hem üretim hem de yeni siparişlerde ciddi yavaşlamalara yol açtı. Her iki göstergede de anketin başladığı Ha-

ziran 2005'ten beri en belirgin ivme kaybı gözlemlendi. Toplam yeni siparişlerdeki azalmanın yanı sıra, salgının küresel ölçekte tüm pazarları etkilemesi sonucu, firmaların yeni ihracat siparişlerinde de sert yavaşlama kaydedildi."

İmalat sanayisinde sert daralma

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) nisan ayında 33.4'e gerileyerek imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 48.1 olarak ölçülen PMI Nisan'da 33.4'e geriledi. Yavaşlama, sektörel PMI serisinin başladığı Ocak 2016'dan beri en yüksek oranlarda gerçekleşti. **İSTANBUL**